

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ Υ.ΕΘ.Α.

Αθήνα, 30-4-2002

Φ. Ερωτ.18/2002

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 289 /2002

Αναφορικά με το υπ' αριθ. Φ.887/1/196738/Σ.17/1-2-2002 έγγραφό σας, με το οποίο διατυπώνεται το ερώτημα, εάν νομιμοποιείται ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Άμυνας, με την ιδιότητα του εποπτεύοντος κατά τις διατάξεις του Ν.2292/1995 (ΦΕΚ Α'-35) και του άρθρου 1 παρ.4 του ΝΔ 496/1974 , να διατάξει τη διενέργεια οικονομικής επιθεωρήσεως στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Οργανισμούς της δικαιοδοσίας του, από αξιωματικούς του Ελεγκτικού Σώματος, σας γνωρίζουμε ότι η γνώμη μας είναι η ακόλουθη :

1. Στις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 496/1974(ΦΕΚ Α'204) «Περί λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» ορίζεται ότι :

«3. Ο Υπουργός των Οικονομικών ασκεί οικονομικών έλεγχον επί της διαχειρίσεως των κεφαλαίων εν γένει και της περιουσίας των Ν.Π.Δ.Δ. δια των αρμοδίων Κεντρικών ή Περιφερειακών οργάνων.

4. Ωσαύτως έλεγχον ασκεί και ο εποπτεύων κατά περίπτωσιν Υπουργός».

Εξάλλου, σύμφωνα, με τις ρυθμίσεις της παρ.3 του άρθρου 54 του Ν. 2362/95 «Περί Δημοσίου Λογιστικού» (φεκ α'247) οι δημόσιοι υπόλογοι υπάγονται στον έλεγχο και εποπτεία :

α) Του Υπουργού Οικονομικών, εξαιρουμένων των υπολόγων των διαχειρίσεων χρηματικού και υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, για τους οποίους εφαρμόζονται οι ιδιαίτεροι κανονισμοί που διέπουν τις διαχειρίσεις αυτές.

β) Του οικείου Διατάκτη

γ) Του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν γι' αυτό.

Κατά τον έλεγχο και εποπτεία των υπολόγων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί Οικονομικής Επιθεωρήσεως του Υπουργείου Οικονομικών».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 2292/1995 (ΦΕΚ Α'-35) : « 1 Στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και διαμέσου του Γ.Ε.Ε.Θ.Α. ή των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων , υπάγονται διοικητικά ή εποπτεύονται οι παρακάτω οργανισμοί , Νομικά Πρόσωπα και Υπηρεσίες :

α) Δια του Γ.Ε.Ε.Θ.Α. το Πολεμικό Μουσείο

β) Δια του ΓΕΣ:

(1) Το Μετοχικό Ταμείο Στρατού.

(2) Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Στρατού Ξηράς.

(3) Ο Αυτόνομος Οικοδομικός Οργανισμός Αξιωματικών.

(4) Το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού.

(5) Η Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων.

(6) Το Ταμείο Αρωγής Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου.

- (7) Η Ένωση Ελλήνων Απόστρατων Αξιωματικών.
- (8) Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας.
- (9) Το Ταμείο Αρωγής Μόνιμων Πολιτικών Υπαλλήλων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας / Γενικού Επιτελείου Στρατού .
- (10) Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων Μετοχικού Ταμείου Στρατού.
- (11) Ο Οικοδομικός Συνεταιρισμός Μόνιμων Αξιωματικών.
- (12) Η Σχολή Ειδικών Όπλων Ενόπλων Δυνάμεων.
- (13) Η Σχολή Προγραμματιστών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Ενόπλων Δυνάμεων.
- (14) Οι Φύλακες Ενόπλων Δυνάμεων.
- (15) Το Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού.
- γ) Δια του ΓΕΝ :
- (1)».

Στο άρθρο 77 του Ν.Δ. 721/1970 (ΦΕΚ Α'251) «Περί Οικονομικής Μερίμνης και Λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων» και υπό τον τίτλο : «Διάκρισις Ελέγχου» ορίζονται τα εξής :

«1. Ο έλεγχος των Υπηρεσιών και των οργάνων οικονομικής μερίμνης και λογιστικού διακρίνεται εις «Οικονομικόν Έλεγχον» και εις «Οικονομικήν Επιθεώρησιν» .

2. Ο «Οικονομικός Έλεγχος περιλαμβάνει :

α) Την Εκκαθάρισιν και αναγνώρισιν λογαριασμών δαπανών και λογαριασμών διαθέσεως ή αναλώσεως υλικών, εφοδίων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων.

β) Τον Έλεγχον και αναγνώρισιν λογαριασμών εσόδων .

γ) Τον Προληπτικόν Έλεγχον.

δ) Τον Έλεγχον των αποδιδομένων λογαριασμών και των απολογιστικών στοιχείων.

ε) Τον Συγκεντρωτικόν Έλεγχον.

3. Η «Οικονομική Επιθεώρηση» περιλαμβάνει τον επί τόπου έλεγχο :

α) Των διαχειρίσεων παντός περιουσιακού στοιχείου.

β) Των Λογιστηρίων.

γ) Των Υπολόγων εν γένει».

Εξάλλου, στο άρθρο 25 του ίδιου ως άνω νομοθετήματος , τα όργανα οικονομικής μερίμνης και λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων , διακρίνονται σε όργανα « Διευθύνσεως» , όργανα «Εκτελέσεως» , όργανα «Οικονομικού Ελέγχου» και όργανα «Οικονομικής Επιθεωρήσεως» . Ειδικότερα στις παραγράφους 3,4 και 5 του ανωτέρω άρθρου εκτίθεται ότι :

«3. Όργανα «Οικονομικού Ελέγχου» είναι :

α) Οι Εκκαθαρισταί λογαριασμών δαπανών, υλικού εφοδίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

β) Οι Ελεγκταί

4. Όργανα « Οικονομικής Επιθεωρήσεως» είναι :

α) Ο Γενικός Οικονομικός Επιθεωρητής

β) ΟΙ Οικονομικοί Επιθεωρηταί .

5. Τα καθήκοντα, ή δικαιοδοσία και η αρμοδιότητα των εν τοις προηγουμέναις παραγράφοις οργάνων, ως και των υπ' αυτά κατωτέρων οργάνων καθορίζονται δια των προβλεπομένων υπό των διατάξεων του παρόντος Γενικών και Ειδικών Κανονισμών . Ειδικότερον η αρμοδιότης του «Οικονομικού Ελέγχου» και της «Οικονομικής Επιθεωρήσεως» εκτείνεται επί

πάσης διαχείρισεως χρηματικού, υλικού . εφοδίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, ως και της λογιστικής εμφανίσεως τούτων».

III. Στον Στρατιωτικό Κανονισμό Ελεγκτικού Σώματος (ΣΚ 117-1), ο οποίος, όπως εκτίθεται στο άρθρο 1 αυτού , αποτελεί κωδικοποίηση των διατάξεων περί Ελεγκτικού Σώματος που ισχύουν σήμερα και εκδίδεται σε αντικατάσταση του παλαιού προσωρινού ταυάριθμου , εκδόσεως 1949, του οποίου η γενική αναθεώρηση κρίθηκε αναγκαία , ύστερα από τις τροποποιήσεις και τις αντικαταστάσεις των διατάξεων που περιέχει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα :

Άρθρο 5

Αποστολή του Ελεγκτικού Σώματος

1. Το Ελεγκτικό Σώμα, έχει την ακόλουθη αποστολή :

α) Ενεργεί οικονομικές επιθεωρήσεις στις διαχειρίσεις παντός περιουσιακού στοιχείου, στα λογιστήρια και τους υπολόγους του στρατού, καθώς επίσης και στα νομικά πρόσωπα και οργανισμούς που υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, δια του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

β)».

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες Διευθύνσεως Ελεγκτικού ΓΕΣ

1) Εξασφαλίζει την επί τόπου άσκηση της οικονομικής επιθεωρήσεως (τακτικής, έκτακτης , ειδικής) στις διαχειρίσεις κάθε περιουσιακού υιιχείου, στα λογιστήρια και υπολόγους γενικά του στρατού. Επίσης εξασφαλίζει την άσκηση οικονομικής επιθεωρήσεως, ύστερα από ειδική προς τούτο διαταγή του Υπουργού, στα νομικά πρόσωπα και οργανισμούς που υπάγονται στον

Υπουργό Εθνικής Άμυνας , δια του Γενικού Επιτελείου Στρατού (Υ.ΕΘ.Α. / Γ.Ε.Σ.).

2) Ενεργεί τακτικές οικονομικές επιθεωρήσεις βάσει ετησίου προγραμματισμού , στις διαχειρίσεις παγίας προκαταβολής και στα γραφεία προμηθειών του στρατού ξηράς των πέντε (5) ΑΚΑΜ , που διαθέτουν υπόλογο αξιωματικό διαχειριστή και οικονομικά βιβλία (Ρώμης , Βόννης, Παρισίων, Λονδίνου και Ουάσιγκτον), ύστερα από έγκριση του Β΄ Υ/ΓΕΣ.

Άρθρο 18

Υποκείμενοι σε Οικονομική Επιθεώρηση

1. Σε οικονομική επιθεώρηση υπόκεινται εκείνοι που διαχειρίζονται με οποιονδήποτε τρόπο περιουσιακά στοιχεία του στρατού, προερχόμενα από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από κεφάλαια εκτός κρατικού προϋπολογισμού.

2. Ειδικότερα, οικονομική επιθεώρηση ενεργείται :

α) Στις διαχειρίσεις κάθε περιουσιακού στοιχείου των Μονάδων και των Υπηρεσιών του στρατού, είτε αυτά προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό , είτε από κεφάλαια και πόρους εκτός του κρατικού προϋπολογισμού.

β) Στα λογιστήρια των Μονάδων και Υπηρεσιών του στρατού.

γ) Στα όργανα της στρατιωτικής υπηρεσίας (στρατιωτικούς και πολιτικούς υπαλλήλους) τα οποία έχουν καταστεί δημόσιοι υπόλογοι, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν.

δ) Στα νομικά πρόσωπα και τους οργανισμούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δια του Γενικού Επιτελείου Στρατού (Υ.ΕΘ.Α. /ΓΕΣ).

ε) Σε οποιονδήποτε υπόλογο , διαχείριση, λογιστήριο, νομικό πρόσωπο και οργανισμό, η ευθύνη για την οικονομική επιθεώρηση του οποίου ανατέθηκε μόνιμα ή πρόσκαιρα , στα όργανα οικονομικής επιθεωρήσεως του στρατού.

Άρθρο 44

Οικονομική Επιθεώρηση Υπηρεσιών Οργανισμών και Ν.Π.Δ.Δ. Αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας , ενεργείται οικονομική επιθεώρηση σε διαχειρίσεις και υπόλογους των νομικών προσώπων και οργανισμών που υπάγονται στο Υπουργείο δια του ΓΕΣ.

2. Ο προγραμματισμός των οικονομικών επιθεωρήσεων, οι τομείς που θα επιθεωρηθούν και οι σχετικές οδηγίες πραγματοποιήσεως αυτών , παρέχονται με διαταγές του ΓΕΣ».

IV. Από τη συνδυασμένη επισκόπηση και ερμηνεία των διατάξεων που προπαρατέθηκαν, συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα :

1. Τον οικονομικό έλεγχο επί της διαχειρίσεως των κεφαλαίων εν γένει και της περιουσίας των Ν.Π.Δ.Δ. ασκεί ο Υπουργός των Οικονομικών δια των αρμοδίων Κεντρικών ή Περιφερειακών οργάνων καθώς και ο εποπτεύων τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα κατά περίπτωση Υπουργός. Οι δε δημόσιοι υπόλογοι υπάγονται στον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργού των Οικονομικών, με εξαίρεση του υπολόγου των διαχειρίσεων χρηματικού και υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης, για τους οποίους εφαρμόζονται οι ιδιαίτεροι κανονισμοί που διέπουν τις διαχειρίσεις αυτές.

2. Ειδικώς για το Ελεγκτικό Σώμα Στρατού ισχύει ο Στρατιωτικός Κανονισμός Ελεγκτικού Σώματος 117-1 (ΣΚ117-1) , ο οποίος στο άρθρο 44

αυτού ορίζει ότι η οικονομική επιθεώρηση σε διαχειρίσεις και υπολόγους των νομικών προσώπων και οργανισμών , που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δια του ΓΕΣ, ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας , ο δε προγραμματισμός των οικονομικών επιθεωρήσεων , οι τομείς που θα επιθεωρηθούν και οι σχετικές οδηγίες πραγματοποίησως αυτών, παρέχονται με διαταγές του ΓΕΣ. Η προαναφερόμενη διάταξη συνιστά και τη σχετική εξουσιοδότηση του νόμου για την έκδοση της κανονιστικής αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δεδομένου ότι, όπως συνάγεται από την αντιπαραβολή των αντίστοιχων διατάξεων του άρθρου 25 του Ν. 660/1977 και του ταυτάριθμου άρθρου του νεωτέρου που τον αντικατέστησε Ν. 2292/95, δεν υφίστανται εκεί εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση σχετικής κανονιστικής αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Άμυνας με το αντικείμενο αυτό .

3. Τα όργανα της «Οικονομικής Επιθεωρήσεως» προβλέπονται ρητώς από το άρθρο 25 παρ.4 του Ν.Δ. 721/1970 και είναι ο Γενικός Οικονομικός Επιθεωρητής και οι Οικονομικοί Επιθεωρητές, οι οποίοι είναι Αξιωματικοί του Ελεγκτικού Σώματος , τα δε καθήκοντα , η δικαιοδοσία και η αρμοδιότητα των οργάνων αυτών καθώς και των κατωτέρων οργάνων καθορίζονται δια των προβλεπομένων από τις διατάξεις του νομοθετήματος αυτού Γενικών και Ειδικών Κανονισμών (παρ.5 άρθρου 25 σε συνάρτηση με άρθρα 27 επ. του Ν.Δ. 721/1970) .

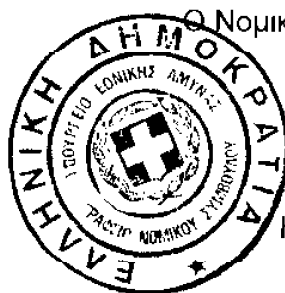
4. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας νομιμοποιείται να διατάξει τη διενέργεια οικονομικής επιθεωρήσεως στα Νομικά Πρόσωπα και Οργανισμούς της δικαιοδοσίας του, με την ιδιότητα του εποπτεύοντος κατά τις διατάξεις του Ν. 2292/95 και του άρθρου 1 παρ. 4 του Ν.Δ. 496/74, τούτο δε ασχέτως της αντίστοιχης αρμοδιότητας άλλων

θεσμοθετημένων οργάνων, όπως λ.χ. του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν γι' αυτό (άρθρο 54 παρ.3 περιπτ.γ Ν. 2362/1995 «Περι Δημοσίου Λογιστικού»).

V. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, η απάντηση που αρμόζει στο ερώτημα που τέθηκε από την Υπηρεσία είναι καταφατική, με την ειδικότερη διαδικασία που προβλέπει η αναλυτικώς προπαρατεθείσα κείμενη νομοθεσία και ιδίως το άρθρο 44 του ΣΚ117-1 . _

Ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

[Handwritten signature]

Ηλίας Δροσογιάννης
